

skuddet blev saa meget større end budgetteret. Det, der har den væsentligste Skyld i, at Underskuddet blev større end budgetteret, er, at vi langt senere efter den Tid vedtog Love, der medførte mange Millioner Kroners Udgift.

Jeg skal her nævne nogle af de Udgifter, der senere kom til, og som vi paa det paagældende Tidspunkt ikke kunde tage Hensyn til. Der er for det første de 2 Mill. Kr. til Den sjællandske Bondestands Sparekasse ifølge Loven af 8. Maj 1909. Der er de 5,720,000 Kr., der ere afskrevne paa Statsgælden til Dækning af Statsbanernes Reservefonds og Pensionsfonds Tilgodehavende ifølge en Ordning, som blev tiltraadt af dette Ting ved Behandlingen af det Forslag til Statslaan, som blev vedtaget i Juli 1909. Der er de 6 Mill. Kr. til Afvirkingskassen ifølge Lov af 26. Marts 1910, altsaa en Udgift, der flyder af en Lov, der blev vedtagen over et Aar senere. Der er endelig de Millioner, som de ekstraordinære Forsvarsforanstaltninger førte med sig ifølge Lov af 30. September 1909. Og der er forskellige andre Bevillinger, som bleve vedtagne senere. Jeg kan især henviser det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer til Tillægsbevillingsloven. De ville der finde forskellige andre Bevillinger, der tilsammen løbe op til flere Millioner Kroner. Til Eksempel skal jeg nævne Bevillingen til Postbygningen ved Københavns Personbanegaard paa 420,000 Kr. Hvis det ærede Medlem vil lægge disse mange Beløb sammen, vil han sikkert blive mere retfærdig i sin Bedømmelse af den Tale, jeg holdt den 5. Marts 1909. Til at forøge Underskuddet paa Statsregnskabet bidrager ogsaa, at den budgetterede Indtægt ved Salg af Husmandsobligationer paa 1,400,000 Kr. ikke indgik, fordi Obligationerne ikke bleve solgte. Men dette berører for øvrigt ikke Status.

Det vil i det hele ses, at jeg kun tog fejl paa et eneste Punkt, nemlig med Hensyn til vore Toldindtægter. Jeg forudsatte i min Tale, at Ejendomsskylden vilde stige, og det skete. Jeg forudsatte, at Formue- og Indkomstkatten vilde stige, og det skete. Jeg forudsatte endvidere, at Toldindtægterne vilde stige, idet jeg gik ud fra, at de Beregninger, som vi havde fra Toldloven, vilde holde Stik, og fremdeles gik ud fra, at Forbruget vilde stige. Paa dette Punkt svigtede det, idet der i Stedet derfor blev et meget betydeligt Underskud. Toldindtægterne svigtede med omtrent 9 Mill. Kr. Det er i Virkeligheden den eneste

Fejl, jeg paa det Tidspunkt har gjort mig skyldig i, og det bekender jeg aabent.

Der er imidlertid her det at bemærke, at de Forudsætninger, jeg gik ud fra, vistnok deltes af saa godt som alle Medlemmer af dette Ting. Jeg havde netop paa dette Punkt mange Meningsfæller, bl. a. ogsaa det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og hans Parti. Forholdet er endog dette, at Socialdemokraterne særlig paa dette Punkt have været langt mere optimistiske end vi andre. Jeg skal minde om, at Socialdemokraterne, da vi behandlede Toldloven, foreslog Toldnedsættelser til et Beløb af omtrent 11 Mill. Kr. mere end vi andre. Og naar de gjorde dette, argumenterede de baade i Betænkningen og her i Salen: ud fra, at hvis vi nedsatte Tolden yderligere, vilde det føre til, at Forbruget steg, og derved vilde Toldafgifterne i Virkeligheden blive noget større, end de vare budgetterede til.

Jeg skal dernæst anføre, at navnlig det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) hverken denne Gang eller senere saa saa mørkt paa den økonomiske Situation, som han vil give det Udseende af. Jeg skal nævne, at i Sommersamlingen 1909 havde vi til Behandling et Forslag om Optagelse af et Statslaan paa 40 Millioner. Det var, efter at en Del af de Millioner, som jeg før nævnte, vare bundne. Situationen var altsaa forværret betydeligt fra Marts Maaned s. A., men det ærede Medlem vilde alligevel ikke gaa med til et saa stort Statslaan, men kun til et paa 30 Millioner, idet han hævdede, at det vilde være tilstrækkeligt. Det viste sig imidlertid, at hverken disse 30 Millioner eller de 40 Millioner, vi vedtog, slog til, idet den radikale Regering senere for at skaffe Penge til Udgifterne i det paagældende Finansaar maatte laane yderligere 15 Millioner. Og i den samme Tale anslog det ærede Medlem Underskuddet for det paagældende Aar 1909—10 til kun 20—25 Millioner. Jeg erindrer atter om, at det var, efter at vi havde bundet en hel Del af de Millioner, jeg før nævnte.

Det ærede Medlem var endvidere inde paa nogle Valgbetragtninger. Jeg synes, han var lidt sur og gnaven, da han i sin Tale dvælede ved det sidste Valg. Det ærede Medlem mener, at naar Valget ikke gik bedre for Socialdemokratiet, skyldes det navnlig den Socialistforskrækkelse, Venstre saa snildelig, som han sagde, havde benyttet sig af, og han anførte blandt andet en Udtalelse fra »Vendsyssel Tidende« som